

УДК 630*23:630*1

ДО ПИТАННЯ ЩОДО АКТУАЛЬНОСТІ ОСУЧАСНЕННЯ ПРОЦЕСУ ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ В УКРАЇНІ

*Маурер В.М., кандидат сільськогосподарських наук, професор
Шеремет І. М., аспірант, Національний університет біоресурсів і
природокористування України, v_maurer@nubip.edu.ua*

Успішне реформування лісової галузі неможливе без наповнення усіх видів її діяльності новим змістом, що відповідає зміненій структурі. Зазначене, повною мірою, стосується осучаснення відтворення лісів – пріоритетного напрямку роботи лісівників в Україні, з урахуванням її лісистості. Доцільність його осучаснення актуалізується й іншими чинниками: переходом галузі до збалансованого, багатофункціонального лісівництва, необхідністю адаптації майбутніх лісостанів на етапі їх відновлення або створення до глобальних змін довкілля та підписанням країною меморандуму про заборону суцільних рубок з 2030 р., особливо якщо взяти до уваги, що «рубка лісу» є синонімом терміну «відтворення лісу».

Головними умовами удосконалення процесу відтворення лісів та реалізації його стратегічних цілей щодо збільшення лісистості території країни, осучаснення традиційного і запровадження екоадаптаційного та трансформаційного підходів до відтворення є:

1. З урахуванням твердження першого завідувача кафедри лісових культур КЛГІ проф. А.П. Тольського, що: «Лісокультурна справа є далеко не приватною справою лісового господарства, бо вона тісно пов'язана з економікою країни та благополуччям її населення і, таким чином, набуває загальнодержавного значення», першою і головною умовою є політична воля керівників держави та визнання відтворення лісів пріоритетом діяльності вітчизняних Лісівників;

2. Осучаснення та гармонізація законодавчо-нормативних та інструктивних матеріалів, що регламентують процес відтворення лісів, а саме: «Лісового Кодексу», «Правил відтворення лісів», «Настанов з лісовідновлення та лісорозведення», «Інструкції з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів» та ін.);

3. Забезпечення підготовки та введення в дію нових науково-методичних матеріалів, що сприятимуть запровадженню сучасних підходів до відтворення лісів, зокрема: доповнення лісокультурного районування науково-обґрунтуванням «Зонуванням території України за потенційною успішністю насінневого природнього

поновлення лісотвірних видів» [1], затвердження «Екоадаптаційної (еколого-лісівничої) класифікації площ лісовідтворювального фонду та алгоритму їх заліснення» [2,3], введення у дію бінарних «Нормативів оцінки якості природного поновлення, інвентаризації й атестації лісових культур» та інших інструктивних матеріалів [4,5].

4. Осучаснення наявної матеріально-технічної бази відтворення лісів з урахуванням та в контексті пріоритетності природи лісу;

5. Розв'язання проблем, пов'язаних з виділенням земель та фінансуванням робіт з лісорозведення (виявлення і пошук придатних для заліснення площ, оформлення ділянок, зміни їх цільового призначення тощо).

Слід зазначити, що більшість з вказаних вище нормативних матеріалів [1,2,3,4,5] необхідних для осучаснення, розроблені на кафедрі, апробовані і заслуговують на впровадження у практику. Їх реалізація сприятиме збільшенню біорізноманіття та стійкості майбутніх лісів за рахунок зростання частки лісових ценозів природного походження, відновлених за генезисом притаманним деревостанам корінних типів лісу.

Головними очікуваними результатами осучаснення відтворення лісів і заборони суцільних рубок, на нашу думку будуть наступні:

-удорожчання собівартості лісосічних робіт та суттєве зменшення витрат (фінансових і матеріальних) на лісовідновлення;

-збільшення уваги природоохоронним заходам та еколого-лісівничим пріоритетам;

-зростання частки природного поновлення у загальних обсягах відтворення лісів та стійкості майбутніх лісових ценозів;

-відновлення престижу фаху та діяльності лісівника.

Список використаних джерел

1. Зонування території України за потенційною успішністю природного насінневого поновлення / Маурер В. М., Пінчук А. П., Іванюк І. В. Авторське свідоцтво № 49676; опубліковано 14.06.2013 р.

2. Класифікація ділянок лісовідтворювального фонду / Маурер В. М., Пінчук А. П., Зібцев С. В., Борсук О. А. Авторське свідоцтво № 59210; опубліковано 7.04.2015 р.

3. Літературний письмовий твір наукового характеру «Алгоритм вибору методу і технології відтворення лісів на еколого-лісівничих засадах» / Маурер В. М., Кайдик О. Ю. Авторське свідоцтво № 69755; заявка від 10.11.2016 №70279; зареєстровано 16.01.2017 р.

4. Літературний письмовий твір наукового характеру «Нормативи атестації лісових культур чотирирічного і старшого віку» / Маурер В. М., Кайдик О. Ю. Авторське свідоцтво № 63991; опубліковано 09.02.2016 р.

5. Літературний письмовий твір наукового характеру «Нормативи інвентаризації лісових культур і природного поновлення» / Маурер В. М. Кайдик О.Ю. Авторське свідоцтво № 63573; опубліковано 19.01.2016 р.

Міжнародна науково-практична конференція з нагоди 185-річчя ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

КИЇВ • 5-6 червня
2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І
САДОВОПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В
УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»
(5 – 6 червня 2025 року)**

КИЇВ – 2025

Міжнародна науково-практична конференція «ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ».

Рекомендовано до друку науковою радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 19 травня 2025 р.)

Відповідальні за випуск:

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент О.П. Бала

кандидат технічних наук, доцент О.Ю. Горбачова

© Національний університет біоресурсів і природокористування України,
ННІ лісового і садово-паркового господарства,
НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2025